EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 10.2.2020.
COM(2020) 47 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu paredzēto rēķinu piesūtīšanas noteikumu izvērtējumu

{SWD(2020) 29 final}

1. Ievads

Direktīvas 2006/112/EK[1] (PVN direktīvas) 237. pantā noteikts, ka Komisija, pamatojoties uz neatkarīgu ekonomikas pētījumu, iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei vispārēju novērtējuma ziņojumu par ietekmi, kāda ir no 2013. gada 1. janvāra piemērojamajiem rēķinu piesūtīšanas noteikumiem, un jo īpaši par to, kādā mērā tie faktiski ir mazinājuši uzņēmumu administratīvo slogu. Šajā saistībā Komisija ir izvērtējusi rēķinu piesūtīšanas noteikumus.

Izvērtēšanā tika izmantots neatkarīgs pētījums, kuru vadīja konsultāciju grupa "*Economisti Associati*" un kura galīgais ziņojums tika publicēts 2019. gada februārī[2].

Izvērtējumā tika vērtēti rēķinu piesūtīšanas noteikumi, kas paredzēti Padomes Direktīvā 2010/45/ES[3] (Otrajā rēķinu piesūtīšanas direktīvā jeb *SID*), un jo īpaši tas, vai tie ir palīdzējuši sasniegt sākotnēji noteiktos četrus vispārīgos mērķus, proti: i) samazināt uzņēmumu administratīvo slogu; ii) samazināt ar PVN saistīto krāpšanu / atbalstīt kontroles pasākumus; iii) nodrošināt pienācīgu iekšējā tirgus darbību; iv) stimulēt MVU.

Izvērtējuma pamatā bija pieci vērtēšanas kritēriji, kas iekļauti Komisijas labāka regulējuma pamatnostādnēs[4]: piemērotība, efektivitāte, lietderīgums, saskanība un ES pievienotā vērtība.

2. Direktīvas transponēšana un īstenošana

Lai noteiktu izvērtējuma izejas punktu, konsultants veica analīzi par to, kā dalībvalstis ir transponējušas un īstenojušas Otro rēķinu piesūtīšanas direktīvu. Šajā analīzē uzmanība tika pievērsta tam, vai dalībvalstis ir pareizi transponējušas direktīvu, un tika novērtēts, cik lielā mērā valstu tiesiskais regulējums mainījās direktīvas dēļ. Skaidrības labad turpmāk sniegtais analīzes kopsavilkums ir sadalīts trīs tematiskās jomās.

2.1. Elektroniskie rēķini

Ar direktīvu ir ieviestas trīs galvenās izmaiņas ES tiesiskajā regulējumā, kas attiecas uz elektroniskajiem rēķiniem (e-rēķiniem): i) jauna e-rēķina definīcija; ii) tehnoloģiskās neitralitātes princips; iii) vienlīdzīgas attieksmes princips, ko piemēro rēķiniem uz papīra un elektroniskajiem rēķiniem. Izmaiņas visā ES ir ieviestas saskanīgi. Pat tad, ja valstu noteikumi nedaudz atšķiras no direktīvas teksta, šķiet, ka nepareizas transponēšanas problēmu nav.

---

1 Padomes Direktīva 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu, OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

2 *Report on the evaluation of Invoicing Rules of Directive 2006/112/EC* (Ziņojums par Direktīvā 2006/112/EK paredzēto rēķinu piesūtīšanas noteikumu izvērtējumu): https://op.europa.eu/lv/publication-detail/-/publication/745fa4fe-2db0-11e9-8d04-01aa75ed71a1.

3 Padomes Direktīva 2010/45/ES (2010. gada 13. jūlijs), ar ko Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz rēķinu piesūtīšanas noteikumiem, OV L 189/1, 22.7.2010.

4 Plašāku informāciju skatīt vietnē https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how/better-regulation-guidelines-and-toolbox_lv.

Runājot konkrēti par *e-rēķina definīciju* — vairums dalībvalstu (24) savos valsts tiesību aktos ieviesa direktīvā paredzētajai definīcijai atbilstošu e-rēķina definīciju. Četrās dalībvalstīs definīcija nav ieviesta vai nedaudz atšķiras no definīcijas, kas iekļauta PVN direktīvā. *Tehnoloģiskās neitralitātes princips* ir transponēts vienoti, un neviena dalībvalsts neprasa izmantot noteiktu e-rēķinu piesūtīšanas tehnoloģiju. Lai gan četras dalībvalstis pieņem tikai e-rēķinu piesūtīšanas risinājumus, kas skaidri minēti valsts tiesību aktos, paredzētās iespējas ir definētas pietiekami plaši, lai nodokļu maksātājiem būtu izvēles brīvība. Lai nodrošinātu *vienlīdzīgas attieksmes* principa ievērošanu, visās dalībvalstīs tika atceltas tādas tiesību aktu prasības par e-rēķiniem, kuras pārsniedz papīra rēķiniem piemērojamās prasības[5].

2.2. Rēķinu izsniegšana un saturs

Ar *SID* tika ieviestas vairākas izmaiņas, kas skar rēķinu izsniegšanu un saturu. Ar *SID* tika grozīti trīs īpaši rēķinu piesūtīšanas režīmi: pašaprēķins, vienkāršoti rēķini un pārskata rēķini. Lai samazinātu slogu un uzlabotu saskaņošanu, ar *SID* tika ieviestas izmaiņas arī rēķinu piesūtīšanas prasībās, kas piemērojamas pārrobežu darījumiem. Galvenās izmaiņas attiecas uz piemērojamajiem rēķinu piesūtīšanas noteikumiem, rēķinu izsniegšanas laiku un pārrobežu rēķinu saturu.

Kopumā direktīva transponēta ļoti labā līmenī. Visas *SID* obligātās prasības ir transponētas valstu tiesību aktos. Turklāt dalībvalstis ieviesa valsts tiesību aktos arī tās izmaiņas, kuras nebija obligātas. Visbeidzot, dalībvalstis papildu vienkāršošanas nolūkā ieviesa dažas citas izmaiņas — lai gan tās nebija tieši paredzētas direktīvā, tomēr nav pretrunā tai.

Jāpiemin, ka attiecībā uz rēķinu izsniegšanu un saturu dažu dalībvalstu tiesību akti jau bija saskaņā ar *SID*. Tāpēc izmaiņu apmērs ir atkarīgs no tā, kā bija veidoti iepriekšējie valsts tiesību akti. Tādējādi direktīvai bija nevienmērīga ietekme uz dažādu valstu tiesisko regulējumu. Tādēļ vērtēšanas nolūkā šie noteikumi tika sakārtoti prioritārā secībā, pamatojoties uz tiesību aktu izmaiņu apmēru (t. i., to dalībvalstu skaitu, kurās tie izraisīja izmaiņas valsts tiesiskajā regulējumā) un PVN speciālistu vērtējumu par to, vai noteikumi ietekmēja uzņēmumu rīcību. Šī prioritāšu noteikšana uzskatāmi parādīja, ka izmaiņas attiecībā uz piemērojamo jurisdikciju (PVN direktīvas 219.a pants), vienkāršotiem rēķiniem (PVN direktīvas 220.a, 226.b un 238. pants), rēķinu izsniegšanas termiņu (PVN direktīvas 222. pants) un pašaprēķinu (PVN direktīvas 224. pants) tika uzskatītas par būtiskām, savukārt citas ar *SID* ieviestās izmaiņas drīzāk tika uzskatītas par maznozīmīgām[6].

2.3. Citi rēķinu piesūtīšanas noteikumi

Ar *SID* tika ieviesta viena īpaša izmaiņa, kas paredzēta MVU: tā sauktā kombinētā naudas līdzekļu uzskaite noteiktiem mikrouzņēmumiem. Naudas līdzekļu uzskaites noteikuma transponēšanas analīzē netika konstatētas neatbilstības starp ES noteikumiem un valstu tiesisko regulējumu. Citas izmaiņas skar noteikumus, kas attiecas uz PVN iekasējamību par

[5] Plašāka informācija par e-rēķinu piesūtīšanas noteikumu transponēšanu pieejama Komisijas dienestu darba dokumenta 3.1.1. sadaļā.

[6] Skatīt dienestu darba dokumenta 3.1.2. sadaļu.

preču piegādi un iegādi Kopienā, un to transponēšana ir veicinājusi saskaņotu pieeju dalībvalstīs šajā aspektā.

3. Otrās rēķinu piesūtīšanas direktīvas galvenā ietekme

3.1. Administratīvā sloga samazināšana

To, ka ar *SID* tika samazināts administratīvais slogs uzņēmumiem, izraisīja galvenokārt noteikumu kopums divās jomās — (i) e-rēķinu piesūtīšanas prasības un (ii) noteikumi par rēķinu izsniegšanu un saturu, ar ko tika vienkāršotas un saskaņotas rēķinu piesūtīšanas prasības.

Attiecībā uz e-rēķinu piesūtīšanu ir atzīta *SID* pozitīvā ietekme. *SID* nepārprotami bija viens no faktoriem, kas kopš 2014. gada stimulēja ES uzņēmumu *e-rēķinu piesūtīšanas* apmēra pieaugumu. Pētījumā secināts, ka *SID* lielākā ietekme uz administratīvā sloga samazināšanu ir saistīta ar biežāku nestrukturētu e-rēķinu piesūtīšanu[7], ko izraisīja vienkāršojumi, kuri mudināja uzņēmumus pāriet no papīra rēķiniem uz rēķiniem *PDF* formātā[8]. *SID* netika nošķirti strukturēti[9] un nestrukturēti e-rēķini. Neizšķirot divus e-rēķinu tipus un īstenojot tehnoloģiju neitralitātes principu, direktīva tieši nestimulēja automātiski apstrādājamu rēķinu izmantošanu, un tādējādi tā nepalielināja strukturēto e-rēķinu izmantošanas apmēru.

Kvantitatīvi[10] tiek lēsts, ka direktīva laikposmā no 2014. līdz 2017. gadam ir samazinājusi uzņēmumu administratīvo slogu par 1,04 miljardiem EUR, no kuriem aptuveni 920 miljoni EUR ir attiecināmi uz nestrukturētu e-rēķinu piesūtīšanu[11]. No šīs *SID* ietekmes vislielāko labumu guva mikrouzņēmumi[12], ņemot vērā to, ka tie sāka izmantot nestrukturētus e-rēķinus, jo tiem nebija aprīkojuma, kas ļautu izpildīt prasības attiecībā uz strukturētiem e-rēķiniem.

Saistībā ar *rēķinu izsniegšanas kārtības un satura izmaiņām* sloga samazinājums tika novērtēts kā diezgan ierobežots. Noteikums, kas visvairāk sekmēja administratīvā sloga samazināšanu, bija vienkāršotais rēķinu piesūtīšanas režīms (kvantitatīvā izteiksmē novērtēts, ka ietaupījums bija apmēram 38 miljoni EUR gadā[13]).

---

7 Nestrukturēti e-rēķini ir rēķini, kas pārsūtīti elektroniski bez noteikta vai konkrēta formāta, piemēram, e-pasta vēstule ar *PDF* pielikumu vai faksa sūtījums, kas saņemts elektroniskā, nevis papīra formātā.

8 Pārnesams dokumentu formāts — datnes formāts elektronisko dokumentu iegūšanai un nosūtīšanai paredzētajā formātā.

9 Strukturēti elektroniski rēķini ir rēķini, kas izsniegti, nosūtīti un saņemti strukturētā elektroniskā formātā, kas ļauj tos automātiski un elektroniski apstrādāt.

10 Par aprēķiniem skatīt 5.2. un 6. sadaļu galīgajā ziņojumā par Direktīvā 2006/112/EK paredzēto rēķinu piesūtīšanas noteikumu izvērtējumu.

11 Pārējo ietaupījumu rada vienkāršota rēķinu piesūtīšana un naudas līdzekļu uzskaites shēma.

12 Saskaņā ar Komisijas Ieteikumu par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (C(2003)/1422) mikrouzņēmums ir definēts kā uzņēmums, kurā strādā mazāk nekā 10 darbinieku un kura gada apgrozījums un/vai gada bilances kopsumma nepārsniedz 2 miljonus EUR.

13 Par aprēķiniem skatīt 6.2.2. sadaļu galīgajā ziņojumā par Direktīvā 2006/112/EK paredzēto rēķinu piesūtīšanas noteikumu izvērtējumu.

3.2. Ietekme uz iekšējo tirgu

SID pozitīvi ietekmēja iekšējā tirgus darbību galvenokārt ar e-rēķiniem un pārrobežu rēķiniem.

Pirmkārt, pētījumā apkopotie dati rāda — 2014. gadā e-rēķinus izsniedza katrs ceturtais ES iekšējais tirgotājs, bet 2018. gadā šis skaits bija pieaudzis līdz trim no četriem tirgotājiem. Tas nozīmē, ka ar *SID* tika likvidētas problēmas, kas apgrūtināja pārrobežu e-rēķinu piesūtīšanu, un tādējādi acīmredzami tika sekmēta e-rēķinu plašāka izmantošana pārrobežu darījumos.

Otrkārt, ar *SID* tika ieviestas četras būtiskas papildu izmaiņas noteikumos, ko piemēro pārrobežu rēķiniem: i) jauni noteikumi par piemērojamiem rēķinu piesūtīšanas režīmiem (219.a pants); ii) vienots termiņš rēķinu izsniegšanai darījumos ES iekšienē (222. pants); iii) jauni noteikumi par valūtas konvertāciju (91. un 230. pants); iv) vienkāršots rēķinu saturs pārrobežu darījumos, kam piemēro nodokļa apgrieztās maksāšanas procedūru (226.a pants). Turklāt jaunie noteikumi par pašaprēķinu (224. pants) vienkāršoja arī šā režīma izmantošanu pārrobežu darījumos. Šīs izmaiņas palielināja to rēķinu piesūtīšanas noteikumu juridisko noteiktību, ko piemēro darījumiem ES iekšienē.

Citu *SID* noteikumu ietekme uz iekšējo tirgu tiek uzskatīta par mazāku, jo tie neietekmēja rēķinu piesūtīšanas procesus un tāpēc uzņēmumiem bija diezgan nepamanāmi.

3.3. Direktīvas nozīme MVU stimulēšanā

Vairums *SID* pasākumu ir vispārīgi un attiecas gan uz lieliem uzņēmumiem, gan MVU. Tomēr tiesiskā regulējuma vienkāršošana un saskaņošana izraisa administratīvā sloga samazināšanos, un tādējādi pasākumi var būt īpaši izdevīgi MVU, kuriem to mazā izmēra dēļ parasti ir lielākas grūtības izpildīt nodokļu saistības nekā lieliem uzņēmumiem.

SID pozitīvi ietekmēja MVU, jo tie sāka plašāk izmantot *nestrukturētus e-rēķinus*. Šī pozitīvā ietekme MVU un mikrouzņēmumiem bija nozīmīgāka nekā lieliem uzņēmumiem. Aptuveni 55 % no sloga samazinājuma attiecās uz MVU, jo tie plašāk izmantoja nestrukturētus e-rēķinus. Atšķirība sloga samazināšanā, kas aizvien ir būtiska, ir saistāma ar lieliem uzņēmumiem, jo lielie uzņēmumi izsniedz ievērojami lielāku skaitu rēķinu.

Ar *SID* tika grozīti arī divi rēķinu piesūtīšanas režīmi, kas pilnīgi vai daļēji paredzēti MVU, proti, naudas līdzekļu uzskaite un vienkāršotie rēķini, un tādējādi tika veicināta to plašāka izmantošana. Pēc tam, kad ar *SID* tika ieviestas izmaiņas, vairākas dalībvalstis ir ieviesušas *naudas līdzekļu uzskaites režīmu* vai paplašinājušas tā piemērošanas jomu. Tiek lēsts, ka, pateicoties *SID*, papildus aptuveni 60 000 mikrouzņēmumu guva labumu no naudas līdzekļu uzskaites shēmas. Kopumā shēmas izmantošana aizvien ir ierobežota, jo, izvēloties naudas līdzekļu uzskaites shēmu, ir jāmaina grāmatvedības process, kas dažos gadījumos var prasīt lielākus maksājumus konsultantiem. Tiek lēsts, ka kopējie *SID* nestie izmaksu ietaupījumi, kas saistīti ar plašāku naudas līdzekļu uzskaites shēmas izmantošanu, ir 33 miljoni EUR desmit dalībvalstīs, kurās izmaiņas var attiecināt uz *SID*. Tomēr naudas līdzekļu uzskaites nozīme ir daudz lielāka nekā vienkārša administratīvā sloga samazināšana. Tā bija ļoti svarīga mikrouzņēmumiem ekonomikas krīzes laikā, kad ekonomiskie apstākļi pasliktinājās un kļuva grūtāk veikt maksājumus.

Attiecībā uz vienkāršotiem rēķiniem — ar *SID* ieviesto izmaiņu dēļ šis režīms ir ieviests vairākās dalībvalstīs, bet citas dalībvalstis ir paplašinājušas tā piemērošanas jomu. Tika novērtēts, ka no visiem noteikumiem par rēķinu izsniegšanu un saturu administratīvā sloga samazināšanu visvairāk ietekmēja *vienkāršotais rēķinu piesūtīšanas režīms* (skatīt iepriekš 3.1. sadaļu). Tomēr vienkāršotos rēķinus joprojām lielākoties izmanto noteiktās uzņēmējdarbības nozarēs, piemēram, izmitināšanas, restorānu, mazumtirdzniecības, degvielas uzpildes staciju un transporta pakalpojumu nozarē, tāpēc sloga samazinājums nav būtisks.

3.4. Ar PVN saistītas krāpšanas apkarošana

Kopumā direktīva ir paredzēta arī nodokļu kontroles pasākumu atbalstam ar mērķi galu galā veicināt uzlabojumus PVN saistību izpildē. Konkrēti, šajā nolūkā ar *SID* tika grozīti divi noteikumi: (i) rēķinu izsniegšanas termiņš darījumos ES iekšienē un (ii) noteikumi attiecībā uz PVN iekasējamību par piegādi un iegādi ES iekšienē. Tomēr nekas neliecina par būtisku *SID* ietekmi uz nodokļu kontroli vai PVN saistību izpildi. Nodokļu iestāžu paustie viedokļi apstiprina, ka *SID* ietekme uz PVN saistību izpildi, ja tāda ir, ir diezgan ierobežota. Nodokļu iestādes un ieinteresētās personas uzskata, ka nodokļu kontroles jomā ar rēķinu piesūtīšanas noteikumiem nevar panākt vairāk. Tā kā informācija par rēķiniem nodokļu iestādēm nav viegli pieejama, pašlaik tās pievērš lielāko uzmanību sistēmām, kas nodrošina ziņošanu reāllaikā un tādējādi ļauj labāk analizēt risku un veikt mērķtiecīgākas kontroles. Labā ziņa ir tāda, ka rēķinu un e-rēķinu piesūtīšanas prasību vienkāršošanai un saskaņošanai nav bijusi negatīva ietekme uz nodokļu kontroles pasākumiem.

4. Direktīvas galvenie trūkumi

Rēķinu piesūtīšanas noteikumu novērtējums uzskatāmi parādīja vienu *SID* trūkumu un dažas jaunas problēmas, kas izklāstītas turpmāk.

4.1. Nepietiekama skaidrība attiecībā uz *BCAT*

Saistībā ar e-rēķiniem *SID* tika ieviesta koncepcija "uzņēmējdarbības kontrole, kas nodrošina uzticamu revīzijas izsekojamību" (*BCAT*); tās mērķis ir pierādīt e-rēķinu integritāti un autentiskumu. Šo koncepciju aizvien uzskata par sarežģītu, nodokļu iestādes to nav vienādi interpretējušas un uzņēmēji to slikti piemēro visā ES. Ieinteresētās personas to uzskata par *SID* trūkumu.

SID (233. pantā) ir noteikts princips, saskaņā ar kuru uzņēmējs var brīvi izvēlēties pierādījumus, kas pierāda e-rēķinu integritāti un autentiskumu. Tomēr praksē vienīgās izmantotās metodes ir (i) e-paraksts, (ii) elektroniskā datu apmaiņa un (iii) *BCAT*. Tādējādi *BCAT* ir noklusējuma metode, ko e-rēķina integritātes un autentiskuma pierādīšanai izmanto visi uzņēmumi, kuri neizvēlējās e-parakstu vai EDA. Tas nozīmē, ka vairumā uzņēmumu (vai pat visos), kuri apmainās ar e-rēķiniem neparakstītu *PDF* datņu formātā, jābūt ieviestai *BCAT* sistēmai. Tomēr uzņēmumi noteikumus ievēroja daļēji un nodokļu iestādes tikai daļēji prasīja to izpildi, un dažās dalībvalstīs tas pat nenotika vispār. Kopumā ieinteresētās personas uzskata, ka direktīvā trūkst *BCAT* praktiskas definīcijas. Daži norādījumi tika iekļauti

dalībvalstu sekundārajos tiesību aktos, kā arī Eiropas Komisijas sagatavotajos skaidrojumos. Neraugoties uz šiem centieniem, uzņēmēji uzskata, ka norādījumi, kas sniegti par *BCAT*, nav piemēroti un pietiekami skaidri. Tas rada šaubas par to, kā šī iespēja būtu jāpiemēro praksē un vai tā tiks pieņemta nodokļu revīziju laikā.

4.2. Arhivēšanas noteikumu sarežģītība

Jauns aktuāls jautājums, iespējams, ir arhivēšanas noteikumi. *SID* netika ietverti noteikumi par arhivēšanu. Kopš direktīvas transponēšanas arhivēšanas noteikumu sarežģītība un normatīvā sadrumstalotība ir nevienmērīgi palielinājusies. Tas ir saistīts ar to, ka dažas dalībvalstis pieņēma ļoti sīki izstrādātus noteikumus par fiskālo dokumentu e-arhivēšanu, un tie, protams, attiecas arī uz e-rēķiniem. Gandrīz 40 % ieinteresēto personu uzskata, ka valstu noteikumi par e-rēķinu arhivēšanu ir apgrūtinoši un grūti izpildāmi.

4.3. Valstu e-ziņošanas prasības

Vēl viena problēma, kas radās pēc *SID* pieņemšanas, bet no tās neizriet, ir vairāku dalībvalstu ieviestas prasības iesniegt elektroniskas deklarācijas par noteiktiem iekšzemes darījumiem. Dalībvalstis ieviesa šādu ziņošanu, lai apkarotu krāpnieciskas darbības. Ieinteresētās personas saskata risku, ka, vairojoties šādām valstu e-ziņošanas prasībām, mazināsies saskaņotība un pieaugs administratīvais slogs.

5. Secinājumi un iespējamā turpmākā virzība

Direktīvas novērtējums ir kopumā pozitīvs, jo tā ir iedarbīgi atbalstījusi rēķinu un e-rēķinu piesūtīšanas noteikumu vienkāršošanu un saskaņošanu visā ES. *SID* veicināja nestrukturētu e-rēķinu izmantošanu un sekmēja administratīvā sloga samazināšanos uzņēmumiem, lielāku juridisko noteiktību uzņēmējiem, kā arī iekšējā tirgus pareizu darbību. *SID* noteikumi joprojām ir piemēroti un atbilstoši ieinteresēto personu vajadzībām, proti, nepieciešamībai pēc skaidrākiem, vienkāršākiem un saskaņotākiem e-rēķinu piesūtīšanas noteikumiem.

Dažās jomās, piemēram, nodokļu kontroles pasākumu uzlabošanas un MVU stimulēšanas jomā, sasniegumi bija pozitīvi, bet zemāki par to, ko bija iespējams sasniegt.

Novērtējumā tika konstatēts arī viens trūkums, kas izriet no *SID*, proti, neskaidrība par *BCAT*. Turklāt ir parādījušās dažas citas problēmas, kas neizriet no *SID*, bet pastāv valstu līmenī, piemēram, sarežģīti arhivēšanas noteikumi un valstu e-ziņošanas prasības.

Attiecībā uz *BCAT* būtu jāsniedz vairāk skaidrojumu, lai novērstu iepriekš minēto trūkumu. Tomēr ir apšaubāmi, vai šādus skaidrojumus varētu sniegt tiesību akta tekstā. Tas ir tāpēc, ka *BCAT* mērķis ir ietvert daudzus dažādus uzņēmējdarbības procesus un direktīvā iekļauta definīcija ierobežotu šīs metodes piemērošanas jomu un radītu tās novecošanās risku tehnoloģiju attīstības dēļ. Turklāt šķiet, ka e-ziņošanas prasību ieviešanas dēļ nodokļu iestādes piešķir mazāku nozīmi stingriem integritātes un autentiskuma noteikumiem. Visbeidzot, tas radītu papildu sloga risku uzņēmumiem, it sevišķi MVU. Tāpēc varētu izpētīt, vai lielāku

skaidrību par *BCAT* varētu viest ar Komisijas paskaidrojumiem un dalīšanos ar labāko praksi dalībvalstīs. Tam varētu pievienot dažus papildu skaidrojumus par e-rēķinu juridisko definīciju.

Arhivēšanas noteikumu jomā, ko uzņēmumi uzskata par sarežģītu, būtu grūti iejaukties ES līmenī, jo sīki izstrādātas prasības par rēķinu glabāšanu nosaka dalībvalstis. Izstrādājot digitālus risinājumus, lielākās pārdomas šajā jomā varētu būt, piemēram, par to, vai varētu būt lietderīgi izstrādāt standartu Eiropas mākoņa pakalpojumam rēķinu glabāšanai.

Attiecībā uz nodokļu kontroli nodokļu iestādes un ieinteresētās personas atzīst, ka pašreizējie rēķinu piesūtīšanas noteikumi ir labi saskaņoti ar nodokļu kontroles pasākumu vajadzībām un ka ar rēķinu piesūtīšanas noteikumiem faktiski nevarētu nodokļu kontroli uzlabot vēl vairāk. Tādējādi iespējami PVN direktīvas grozījumi šajā nolūkā nedotu lielu pievienoto vērtību. Tā vietā daudzas nodokļu iestādes šobrīd meklē iespējas, kā piekļūt darījumu datiem bez fiziskas vai elektroniskas piekļuves rēķiniem; šajā saistībā tiek ieviestas efektīvas reāllaika e-ziņošanas prasības.

Vērtējot iespējamos turpmākos uzlabojumus, kas stimulētu MVU, galvenā uzmanība būtu jāpievērš naudas līdzekļu uzskaitei. Tomēr ieinteresētās personas kopumā naudas līdzekļu uzskaites shēmu vērtē pozitīvi, un par jaunām problēmām netika ziņots.

Tas, ka administratīvais slogs samazinājies ierobežoti, ir saistāms ar strukturēto e-rēķinu retāku izmantošanu. Tāda bija *SID* izdarītā politikas izvēle. Radikālākai pieejai, kurā par derīgu dokumentu tiktu uzskatīti tikai strukturēti e-rēķini, būtu nepieciešami grozījumi spēkā esošajos tiesību aktos.

Visbeidzot, nodokļu iestādes un ieinteresētās personas ir novērtējušas, ka ar *SID* ieviestie rēķinu piesūtīšanas noteikumi darbojas labi, un lielas problēmas netika atklātas. Saistībā ar krāpšanas apkarošanu un ņemot vērā tehnoloģiju attīstību un nesenās tendences dažās dalībvalstīs attiecībā uz e-rēķinu piesūtīšanu un e-ziņošanu, Komisija kopā ar dalībvalstīm izpētīs, vai e-rēķinu potenciālu var vēl vairāk izmantot ES līmenī. Komisija arī sāks izpēti par e-ziņošanas prasībām un jo īpaši par ietekmi uz iekšējo tirgu, ko rada dažādi dalībvalstīs piemērojamie noteikumi.